

ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΣΕ ΓΑΛΑΖΙΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ 2016 - 2026

Οι τομείς που συναποτελούν τη γαλάζια οικονομία μπορεί να έχουν πολύ μεγάλη συνεισφορά στην οικονομία, ιδιαίτερα στην περίπτωση ενός νησιώτικου κράτους όπως η Κύπρος. Η σημασία της θάλασσας για την Κύπρο ως πηγή ανάπτυξης και προόδου υπήρξε ανέκαθεν πολύ μεγάλη με την ανάπτυξη τομέων όπως ο θαλάσσιος και παράκτιος τουρισμός, η εμπορική ναυτιλία, η αλιεία και η υδατοκαλλιέργεια αλλά και την προοπτική εξέλιξης τομέων όπως η εξόρυξη πετρελαίου και φυσικού αερίου.

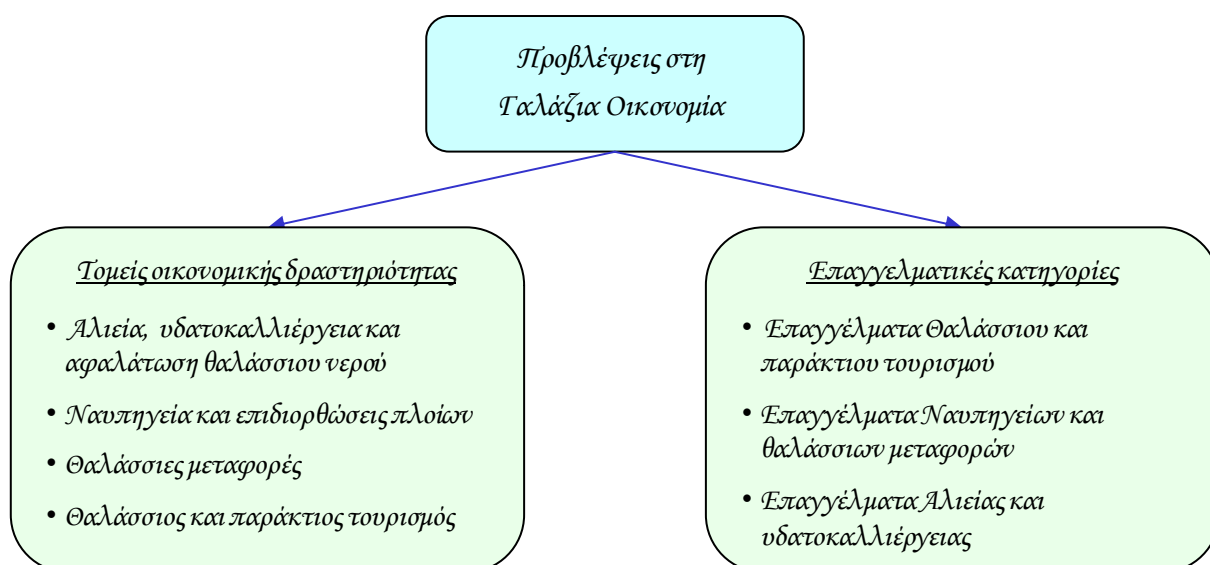
Η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου (ΑνΑΔ) ευθυγραμμίζοντας τον προγραμματισμό της με τις προτεραιότητες της κυβερνητικής πολιτικής και αναγνωρίζοντας τις ευσίωνες προοπτικές που διανοίγει η γαλάζια οικονομία για οικονομική ανάπτυξη και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, **περιέλαβε τον τομέα αυτό στις προτεραιότητες της**. Στο πλαίσιο αυτό, η ΑνΑΔ εκπόνησε τη συγκεκριμένη μελέτη.

A. Σκοπός της μελέτης

Βασικός σκοπός της μελέτης είναι η ολοκληρωμένη εξέταση και ανάλυση της γαλάζιας οικονομίας και των γαλάζιων επαγγελμάτων, ο προσδιορισμός της γαλάζιας οικονομίας της Κύπρου και ο εντοπισμός των αναγκών σε γαλάζιες δεξιότητες στην κυπριακή οικονομία την περίοδο 2016-2026.

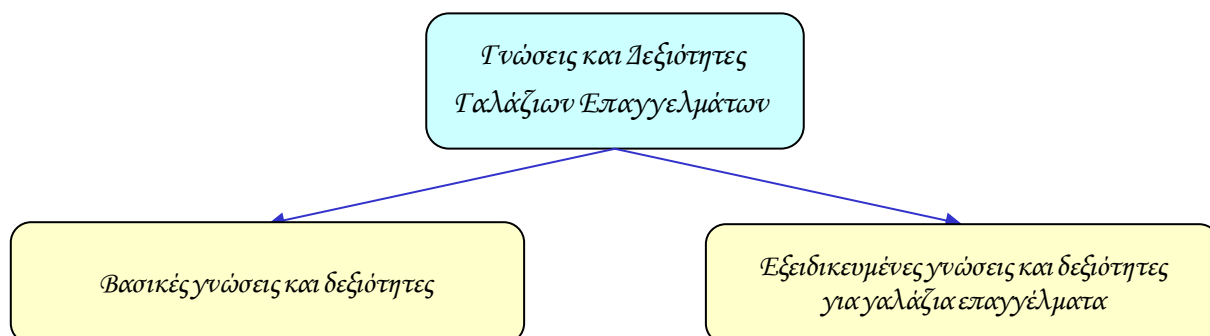
B. Έκταση της μελέτης

Στη μελέτη παρέχονται προβλέψεις για την απασχόληση και τις ανάγκες που θα υπάρξουν σε τομείς οικονομικής δραστηριότητας¹ και σε επαγγέλματα με συμμετοχή στη γαλάζια οικονομία για την περίοδο 2016-2026. Κατά τη διενέργεια των προβλέψεων λήφθηκαν υπόψη οι στρατηγικές επιδιώξεις του κράτους και οι εκτιμήσεις των αρμόδιων φορέων, στη βάση των οποίων υιοθετήθηκαν συγκεκριμένες παραδοχές και σενάρια εργασίας.

¹ Ο τομέας της Εξόρυξης πετρελαίου και φυσικού αερίου στη θάλασσα δεν περιλαμβάνεται στις προβλέψεις για δύο λόγους. Ο πρώτος αφορά την εκπόνηση το 2012 εξειδικευμένης μελέτης με σκοπό τον εντοπισμό των αναγκών απασχόλησης και κατάρτισης για αποτελεσματική διαχείριση του φυσικού αερίου στην Κύπρο ενώ ο δεύτερος αφορά τη σχετική αβεβαιότητα που υπάρχει στον συγκεκριμένο τομέα αναφορικά με τον εντοπισμό κοιτασμάτων, τα μεγέθη και τους τρόπους εξόρυξης και εκμετάλλευσης.

Οι γνώσεις και δεξιότητες που εντοπίστηκαν και θεωρούνται ιδιαίτερα σημαντικές για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η γαλάζια οικονομία ανήκουν σε δύο κατηγορίες. Ο εντοπισμός των δεξιοτήτων επικεντρώθηκε στα ναυτικά, ναυτιλιακά και αλιευτικά επαγγέλματα και σε επαγγέλματα του θαλάσσιου και παράκτιου τουρισμού που ανήκουν εξ ολοκλήρου στη γαλάζια οικονομία. Για την επιλογή των επαγγελμάτων, συνεκτιμήθηκαν οι πολιτικές της Κύπρου, οι απόψεις των αρμόδιων υπηρεσιών και οργανισμών καθώς και οι προβλέψεις για τις ανάγκες απασχόλησης.

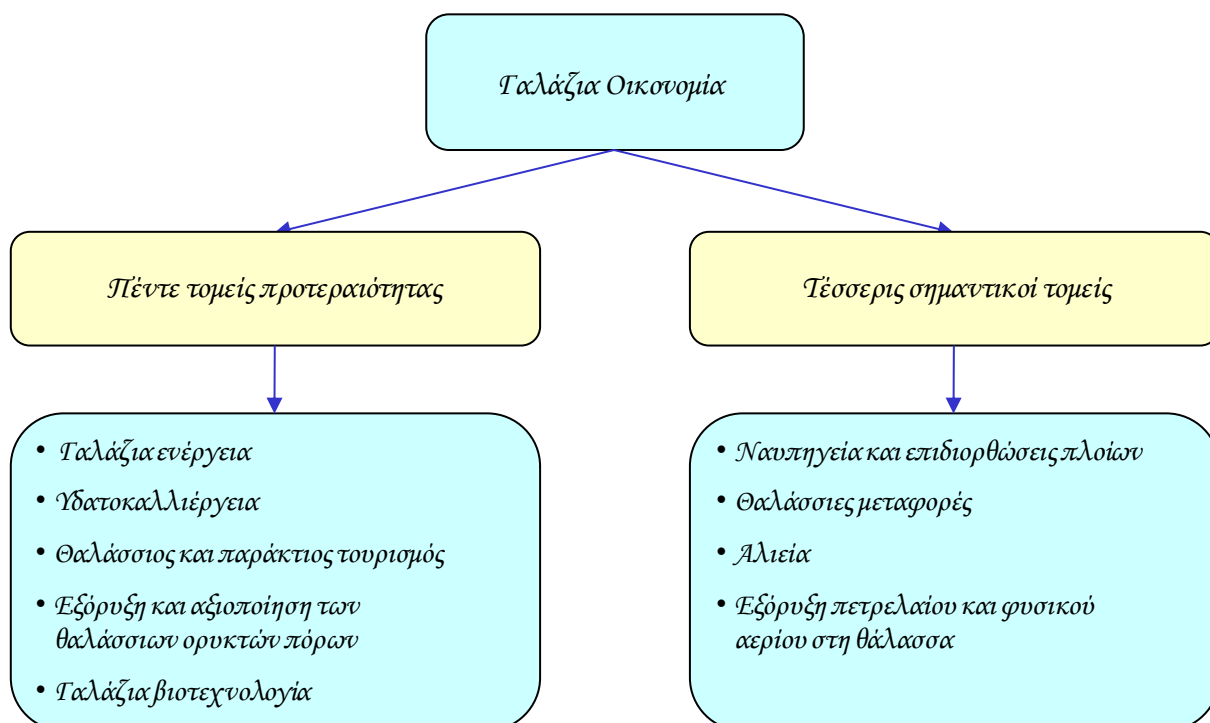

Γ. Γαλάζια οικονομία στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Σύμφωνα με τον ορισμό που χρησιμοποιείται στην Ευρωπαϊκή Ένωση:

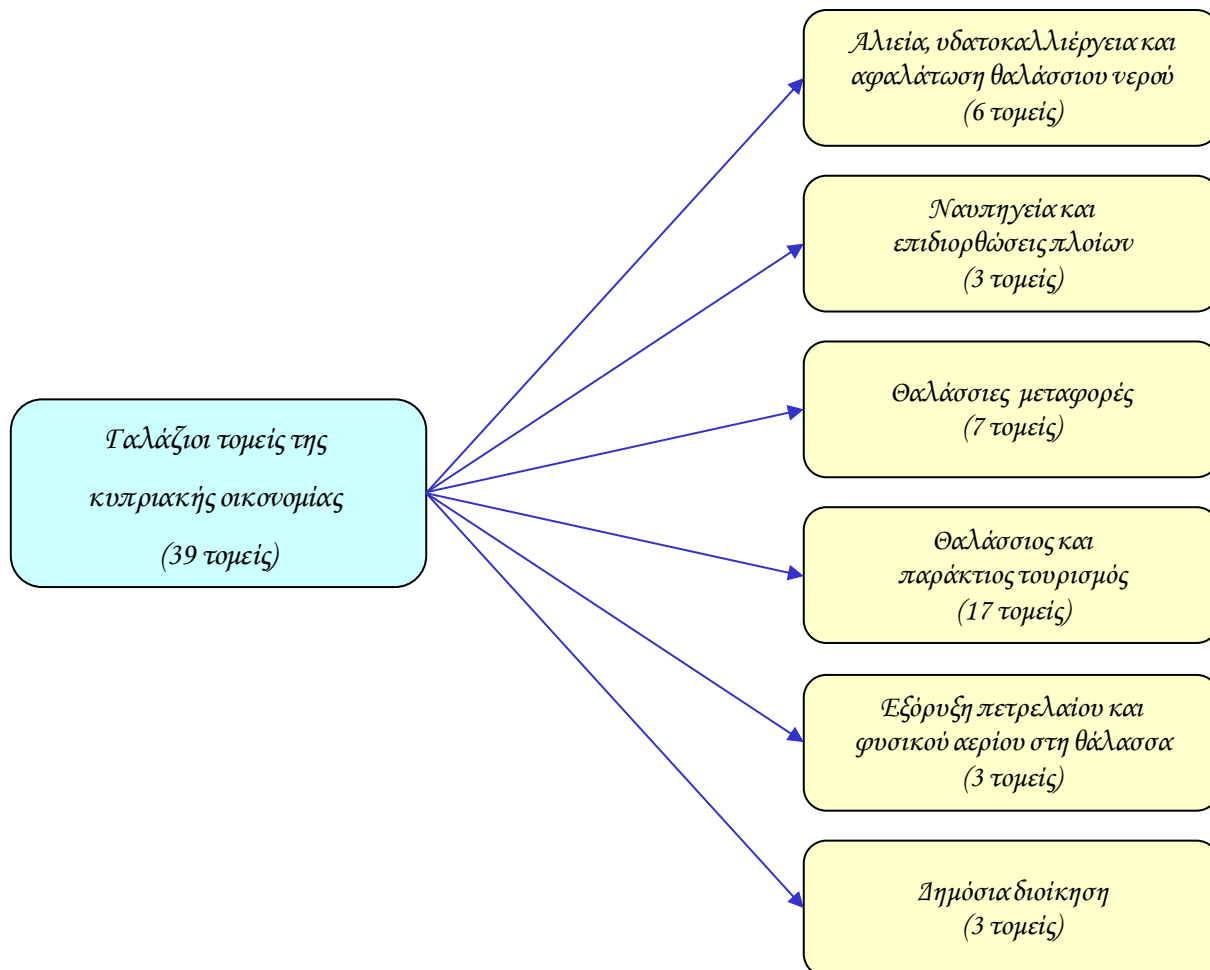
Γαλάζια οικονομία είναι όλες οι οικονομικές δραστηριότητες οι οποίες σχετίζονται με τους ωκεανούς, τις θάλασσες και τις παράκτιες περιοχές. Περιλαμβάνει επίσης δραστηριότητες που παρέχουν άμεση ή έμμεση υποστήριξη στη λειτουργία των γαλάζιων οικονομικών τομέων και οι οποίες δεν βρίσκονται απαραίτητα σε παράκτιες περιοχές.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει καθορίσει εννέα τομείς (πέντε τομείς προτεραιότητας και τέσσερις άλλους σημαντικούς τομείς) οι οποίοι καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα οικονομικών δραστηριοτήτων που συνδέονται με τους ωκεανούς, τις θάλασσες και τις παράκτιες περιοχές και αφορούν αποκλειστικά τη γαλάζια οικονομία. Σημειώνεται ωστόσο ότι υπάρχουν και άλλοι τομείς οι οποίοι είτε ανήκουν σε μεγάλο βαθμό στη γαλάζια οικονομία είτε διαδραματίζουν υποστηρικτικό ρόλο στη λειτουργία των τομέων της γαλάζιας οικονομίας.

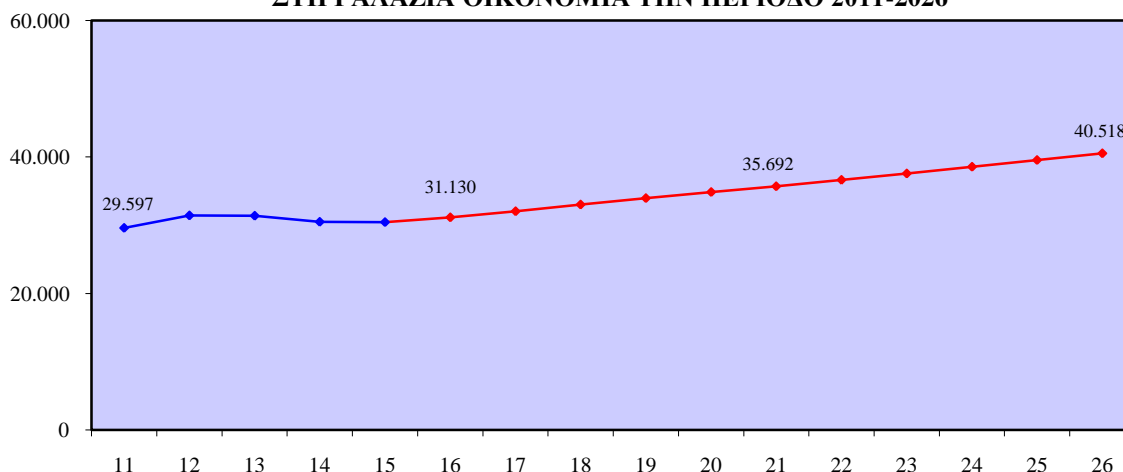
Δ. Γαλάζια οικονομία στην Κύπρο και προβλέψεις αναγκών απασχόλησης

Η γαλάζια οικονομία της Κύπρου αποτελείται από 39 τομείς οικονομικής δραστηριότητας οι οποίοι ομαδοποιούνται σε 6 κύριες κατηγορίες.

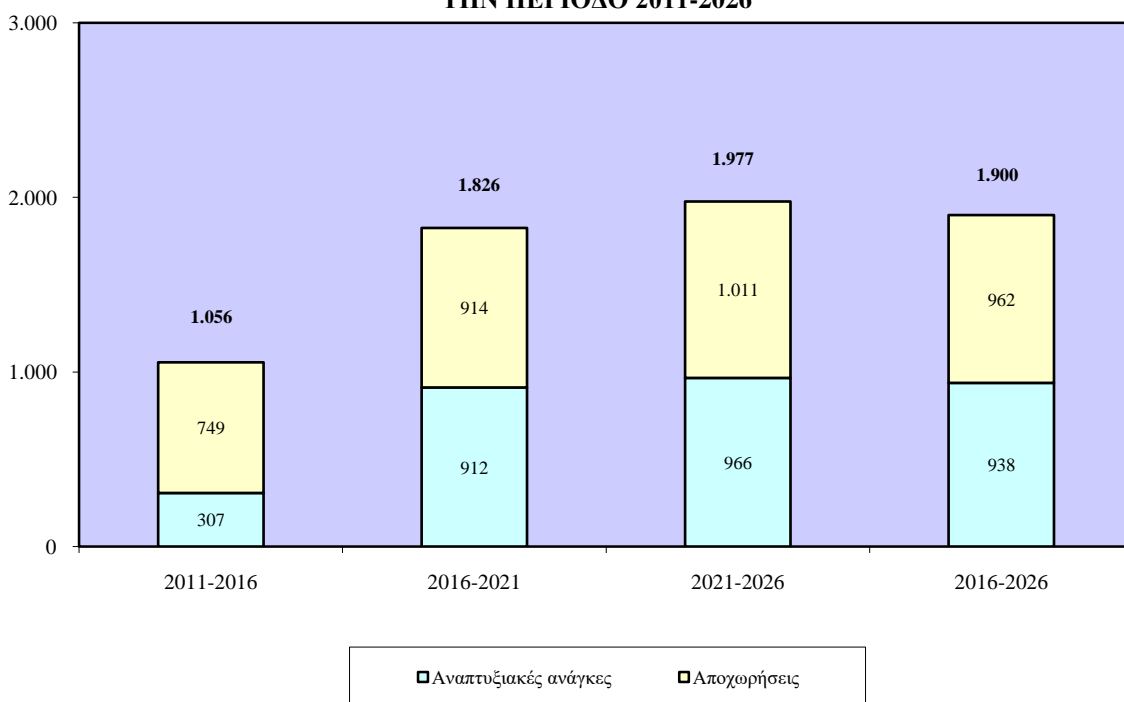
Η συνολική απασχόληση στους τομείς οικονομικής δραστηριότητας με συμμετοχή στη γαλάζια οικονομία της Κύπρου την περίοδο 2016-2026 προβλέπεται ότι θα εμφανίσει **αυξητική τάση**. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα το 2026, 40.518 άτομα ή περίπου ένας στους δέκα απασχολούμενους να εργάζεται σε τομείς με συμμετοχή στη γαλάζια οικονομία.

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΜΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗ ΓΑΛΑΖΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2011-2026

Η συνολική ζήτηση εκτιμάται στα **1.900 άτομα** ή **5,4% τον χρόνο** και αποτελεί το **14,3% των συνολικών αναγκών της κυπριακής οικονομίας**.

**ΜΕΣΕΣ ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ
ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
ΜΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗ ΓΑΛΑΖΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2011-2026**

Η **μεγάλη πλειοψηφία των απασχολούμενων** στους γαλάζιους τομείς θα εξακολουθήσει να απασχολείται στον **Θαλάσσιο και παράκτιο τουρισμό** παρουσιάζοντας **μεγάλη αυξητική τάση**. **Οκτώ στους δέκα απασχολούμενους** της γαλάζιας οικονομίας θα εργοδοτούνται στον τομέα αυτό, γεγονός που υποδηλώνει την πολύ μεγάλη σημασία που έχει ο τουρισμός στη γαλάζια οικονομία της Κύπρου. Στον τομέα αυτό προκύπτουν και οι **μεγαλύτερες με διαφορά συνολικές ανάγκες απασχόλησης** με 1.615 άτομα ή 5,6% τον χρόνο την περίοδο 2016-2026 οι οποίες **αποτελούν το 85% των συνολικών αναγκών απασχόλησης των γαλάζιων τομέων**.

Δεύτερος σε μέγεθος γαλάζιος τομέας, παρουσιάζοντας επίσης **σημαντική αυξητική τάση**, είναι οι **Θαλάσσιες μεταφορές**. Ένας **στοιχός έξι απασχολούμενους** της γαλάζιας οικονομίας υπολογίζεται ότι θα εργοδοτείται στον τομέα αυτό. **Αξιόλογες** είναι και οι **συνολικές ανάγκες απασχόλησης** με 253 άτομα ή 4,3% τον χρόνο μέσα στην περίοδο 2016-2026 (13% των συνολικών αναγκών απασχόλησης των γαλάζιων τομέων). Οι τάσεις αυτές σχετίζονται με τη στρατηγική επιδίωξη της Κύπρου για **περαιτέρω προώθηση της εμπορικής ναυτιλίας και της επιδίωξης για αξιοποίηση των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων** στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη της Κυπριακής Δημοκρατίας.

E. Εντοπισμός αναγκών σε γαλάζιες δεξιότητες στην Κύπρο

Ο **έγκαιρος εφοδιασμός του ανθρώπινου δυναμικού** που απασχολείται σε γαλάζια επαγγέλματα με τις **απαραίτητες δεξιότητες και προσόντα** διαδραματίζει **σημαντικό ρόλο στην αξιοποίηση των προοπτικών της γαλάζιας οικονομίας**. Προς αυτή την κατεύθυνση, **εντοπίστηκαν οι οριζόντιες και εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες για τα γαλάζια επαγγέλματα**.

Οι κύριες θεματικές κατηγορίες εξειδικευμένων γνώσεων και δεξιοτήτων οι οποίες μπορούν να αξιοποιηθούν στον σχεδιασμό προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης εντοπίστηκαν για τα **ακόλουθα γαλάζια επαγγέλματα**:

Διευθυντές <ul style="list-style-type: none"> ➤ Διευθυντής ναυτιλιακής εταιρείας ➤ Διευθυντής λιμενικών εγκαταστάσεων ➤ Διευθυντής κρουαζιέρας
Πτυχιούχοι <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ναυπηγός μηχανικός ➤ Ναυτιλιακός δικηγόρος ➤ Ειδικός διαχείρισης και προστασίας θαλάσσιου περιβάλλοντος
Τεχνικοί βοηθοί <ul style="list-style-type: none"> ➤ Πλοίαρχος ➤ Κυβερνήτης ακτοπλοϊκών επιβατηγών σκαφών ➤ Πλοηγός πλοίων ➤ Ελεγκτής θαλάσσιας κυκλοφορίας ➤ Επιθεωρητής πλοίων ➤ Μηχανικός πλοίων και σκαφών ➤ Ναυτασφαλιστής ➤ Μεσίτης ναυτιλιακών συμβάσεων ➤ Λιμενικός και ναυτικός αστυνομικός ➤ Τεχνικός αφαλάτωσης
Υπάλληλοι υπηρεσιών και πωλητές <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ναυαγοςώστης
Γεωργοί, κτηνοτρόφοι και αλιείς <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ιχθυοτρόφος και οστρακοτρόφος ➤ Αλιέας
Τεχνίτες <ul style="list-style-type: none"> ➤ Δύτης
Χειριστές μηχανημάτων και συναρμολογητές <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ναύκληρος ➤ Ναύτης ➤ Φρουρός ασφαλείας πλοίων ➤ Χειριστής γερανογεφύρων και κινητών γερανών

ΣΤ. Εισηγήσεις

Η μελέτη καταλήγει σε συγκεκριμένες εισηγήσεις που **αποσκοπούν στην έγκαιρη και προγραμματισμένη αντιμετώπιση των αναγκών της γαλάζιας οικονομίας** της Κύπρου. Οι εισηγήσεις αφορούν στους πιο κάτω τομείς:

- ❖ Απασχόληση και ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων.
- ❖ Εκπαίδευση.
- ❖ Κατάρτιση.

Η προώθηση διάφορων ενεργειών και δραστηριοτήτων σε σχέση με τη γαλάζια οικονομία της Κύπρου διαλαμβάνει την **εμπλοκή πολλών υπηρεσιών και οργανισμών** ανάλογα με το θέμα. Αυτό απαιτεί την **ανάπτυξη του καλύτερου δυνατού πλαισίου συνεργασίας** έτσι ώστε οι παρεμβάσεις να έχουν τη **μέγιστη αποτελεσματικότητα και το λιγότερο δυνατό κόστος σε οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους**.